

[Alfred Hansen.]

ikke mere udviklede administrationsbesværligheder, vort erhvervsliv har brug for. Dette ville være blevet resultatet af regeringens lovforslag om EFG og lovforslag om elevrefusion.

Det virker heller ikke særlig overbevisende på retsforbundet, at LO og DA støtter regeringens forslag. Begge organisationers topforhandlere står ofte langt fra medlemmernes opfattelse af, hvad der gavner erhvervslivet og beskæftigelsen. Endelig findes der i tusindvis af arbejdsgivere, der ikke er medlem af DA. Også de bør have lovgivernes bevågenhed.

Retsforbundet foreslår, at de praktiske uddannelser stilles lige med de boglige i økonomisk henseende. Derfor foreslår vi, at alle uddannelsessøgende efter det 9. skoleår skal kunne få rentefrie lån i uddannelsestiden, og disse rentefrie lån skal ikke betales tilbage før efter endt uddannelse, eventuelt et år efter.

Foreløbig skal vi glæde os over, at det nu ser ud til, at vore unge, ud over at kunne vælge en fortrinlig EFG-uddannelse, kan vælge mesterlæren, som for længst har bevist sin eksistensberettigelse. Hvis mesterlæren skal slagtes, så skal det være på dens gerninger, det skal ikke være ved lov. Også på uddannelsesområdet er det godt at erindre sig, at ikke alt nyt er fortrinligt, og ikke alt gammelt er kassabelt. Hvis ikke organisationerne havde raslet med sablen på det sidste, så vil jeg vove den påstand, at det, der nu bliver lov, ville have været skabt med ministerens kompromisvilje og forhandlingsevne. Men der kom en slæde i vejen, og den er vi nogle partier, som har fjernet. Det burde regeringen og socialdemokratiet, inklusive hr. J. K. Hansen, sige os tak for.

Med hensyn til de stillede ændringsforslag agter retsforbundet at stemme for ændringsforslag nr. 2 og nr. 5, men vil stemme nej til de andre.

Med hensyn til ændringsforslaget vedrørende lovforslaget om elevrefusion stemmer vi for det.

Steen Folke (VS):

Det er unægtelig en bedrøvelig affære, vi her skal tage stilling til. Et flertal, bestående af samtlige borgerlige partier, agter åbenbart at stryge den tidsbegrænsning af mesterlæren, som var nedfældet i lovforslagets § 16. Herved er der åbnet mulighed for, at mesterlæren kan

fortsætte side om side med EFG, lige så længe det skal være. Det siger sig selv, at VS vil stemme imod ændringsforslag nr. 5.

De borgerlige partier bærer et tungt ansvar for, at loven ser ud til at blive så reaktionær, som tilfældet er, i dette ords egentlige betydning. Årsagen til deres stilling er klar nok. De borgerlige partier kappes om at varetage de små mestres og de små erhvervsdrivendes interesser. Det er dem, som har haft, og som i et vist omfang stadig har, fordel af mesterlæren, som sikrer dem billig arbejdskraft i form af lærlinge. Alligevel kan man måske nok undre sig over, at ikke ét eneste borgerligt parti har turdet bryde ud af fronten for i overensstemmelse med Dansk Arbejdsgiverforening at gå ind for, at mesterlæren skulle afvikles efter en 5 års periode.

De borgerlige partier plejer at råbe op om nødvendigheden af besparelser og nedskæringer af de offentlige udgifter. Ingen kan være i tvivl om, at det vil blive både særdeles upraktisk og særdeles dyrt at køre med to sideordnede faglige uddannelser, EFG og mesterlæren. Men på dette punkt har de borgerlige partier åbenbart ikke den samme spareiver, som de plejer at udvise på så mange andre områder.

Det er imidlertid langtfra alene de borgerlige partier, som er ansvarlige for, at EFG-loven ser ud til at ende med at blive så dårlig, som tilfældet er. Både socialdemokratiet, LO og Dansk Arbejdsgiverforening er i høj grad medansvarlige. Det var som bekendt LO og Arbejdsgiverforeningen, der lavede forarbejdet til loven, og den socialdemokratiske regering valgte jo at følge indstillingen fra LO og Arbejdsgiverforeningen til punkt og prikke.

Det var således indbygget i regeringens forslag, at mesterlæren og EFG skulle eksistere sammen side om side frem til 1982, mesterlæren vel at mærke med løn og EFG uden løn i basisåret. Selv om det borgerlige flertal ikke havde vedtaget, som det nu ser ud til, at stryge 1982-grænsen, ville det have været tvivlsomt, om EFG kunne komme ordentlig op at stå på det grundlag.

Med en sådan økonomisk forskelsbehandling af EFG- og mesterlærlinge vil alle, der kan få en læreplads, jo vælge det. EFG vil blive forbeholdt unge fra bedre stillede hjem, resten vil blive henvist til at blive ufaglærte eller til arbejdsløshed. Sådan vil det gå nu, og sådan ville det også være gået, hvis regeringens forslag var blevet vedtaget i den fore-